

comissió obrera
nacional de Catalunya

Informe de situació al Consell Nacional de la CS de la CONC

Barcelona, 15 de desembre de 2020

La pandèmia segueix colpejant

Acabem aquest any 2020 tenint clar que quedarà a la memòria de la història contemporània. Ha irromput una pandèmia global que ha canviat en poc temps les prioritats de les polítiques, de les institucions i del conjunt de la societat. La vida, protegir la vida, és el principal repte de les societats arreu del món. La manera d'afrontar-ho ha polaritzat polítiques, enmig d'una mortalitat que supera el milió i mig de persones segons dades oficials. El negacionisme de governs populistes ha provocat milers de morts als EUA o a Brasil, per exemple. D'altra banda, el raquitisme de l'estat del benestar, amb grans mancances als sistemes de salut, no ha permès poder fer front a la crisi sanitària en les condicions exigides pel virus, fins al punt de despullar la globalització, que ha vist trencades les seves cadenes de valor global i que ha patit una aturada massiva de l'economia i, en conseqüència, la destrucció de milions de llocs de treball.

Més d'un milió i mig de persones mortes, 66 milions de persones contagiades i 590 milions de persones que podran perdre el seu lloc de treball per l'impacte del coronavirus, segons l'OIT, un balanç de guerra que no ha acabat, encara que sembla que tenim un horitzó d'esperança amb les diferents vacunes que han començat a tractar d'immunitzar la ciutadania mundial. Sembla, però, que trigarem més d'un any a poder saber si la pandèmia és controlada.

Ha canviat l'escenari. Reptes i amenaces

Ens trobem amb un panorama desolador que en pràcticament un any ha capgirat les expectatives que teníem: un creixement econòmic estable de més de quatre anys i un canvi de govern progressista a l'Estat que ens animava a pensar en la recuperació de bona part dels drets retallats a la crisi anterior.

No ens oblidàvem de les amenaces d'una ultradreta amb presència institucional al país, a Europa i al món. El trumpisme de Bolsonaro, Orban, Le Pen, Salvini i Abascal ens obligava a enfortir els valors democràtics, les llibertats i la pau. Des del sindicalisme internacional ho defensàvem i ho continuem defensant des de la concepció del treball digne, la sostenibilitat i la igualtat. Un escenari on les dicotomies capital/treball, dictadura/democràcia, repressió/llibertats eren presents, però els avenços de les esquerres a l'Amèrica del Sud i també als EUA, com s'ha demostrat en les darreres eleccions de novembre, que faran fora Trump de la presidència el proper mes de gener, malgrat la seva resistència aferrissada, que ha volgut qüestionar una de les democràcies més antigues del món. Els avenços de l'esquerra a Espanya i Portugal i els cordons sanitaris contra la ultradreta a Itàlia, França o Alemanya, entre d'altres (no així en el cas del PP a Espanya), ens animaven i ens animen a pensar que podem encarar una etapa més progressista que la de l'austeritat suïcida dels darrers anys.

Aquests dies s'estan portant a terme les darreres negociacions entre el Regne Unit i la UE per pactar les condicions del Brexit. Una possible ruptura de les negociacions que provoqués un Brexit dur tindria efectes sobre les diferents economies dels estats de la UE i del mateix Regne Unit. Un dels països que pot patir-ne més les conseqüències, a causa de la relació comercial que hi manté, és Espanya, la qual cosa tindrà un impacte en l'ocupació.

Aquestes negociacions poden veure's afectades per les intencions del Govern de Boris Johnson, tenint en compte el resultat de les eleccions als EUA i la victòria de Biden. Trump era el principal aliat de Johnson i podria haver extremat la seva posició considerant que els EUA eren el seu principal aliat. Seguirem atents al resultat de les negociacions.

Una oportunitat per a una Europa social

La pandèmia ha remogut consciències i ha realçat el valor i el paper d'allò públic, dels treballs essencials, de les cures i de la vida. Europa ha reaccionat de manera radicalment diferent, mancomunant els esforços per fer front a aquesta crisi, i ho fa amb una orientació estratègica per corregir les febleses que han aflorat a la superfície quan s'han trencat les cadenes de valor. Vol protegir els sistemes de salut i de cures, vol recuperar sobirania industrial i equilibri sectorial, i fa una aposta clara per la digitalització i la lluita contra el canvi climàtic. Més d'un bilió d'euros per als propers anys que permetran que els països més castigats per la crisi sanitària puguin fer front als reptes que tenim de present i de futur. Protegir la vida, recuperar l'ocupació, canviar el model productiu i reforçar l'espai democràtic de la UE i els seus estats membres. Aquest últim objectiu, el de reforçar l'estat de dret és la condició que països com Polònia i Hongria no volen acceptar amb els fons Next Generation, motiu pel qual paralitzen els acords i retarden el procés per començar a realitzar les transferències acordades als diferents estats. Una posició que ha de salvar tant sí com no la UE per superar la crisi i per una qüestió d'higiene democràtica.

Tenim el patrimoni d'una part important del petroli del segle XXI per tenir un espai de desenvolupament econòmic propi: **les dades**. Hem de potenciar un model diferent a l'hora de gestionar les dades a l'entorn de la UE, que fugi de la competència de les grans corporacions xineses i dels Estats Units, que protagonitzen, en aquest sentit, la nova guerra freda. Democratitzar les dades podrà obrir la democratització de l'economia, un millor repartiment de la riquesa i una major sobirania productiva amb més cohesió territorial. Tenim una gran oportunitat per construir una Europa competitiva, sí, però més democràtica i social, més solidària i cohesionada.

Europa a l'avantguarda de la lluita contra el canvi climàtic impulsarà de manera prevalent el trànsit de l'economia lineal a l'economia circular. Noves formes de produir, distribuir i consumir. El reaprofitament dels recursos i la gestió sostenible del planeta permetran noves vetes de creació d'ocupació alternatives a les que inevitablement es perdran, fruit dels avenços de l'automatització tecnològica.

Una Europa que ha d'aconseguir una reinterpretació de tot el model de cures amb una visió feminista. Els treballs productius i reproductius, les cures i l'atenció a la salut són espais per a la dignificació dels treballs i, sobretot, dels drets de ciutadania. Si traiem a la superfície dels drets i la protecció social les tasques de la llar, de l'atenció a domicili i de la cura a la gent gran, a la canalla i a les persones dependents, posarem fi a la discriminació de gènere i interseccional que tenim instal·lada a la societat. A més de construir una societat més justa, es crearan milions de llocs de treball i nous espais d'activitat econòmica de proximitat. Hem de trencar la contradicció que es produeix en segments del mercat de treball massivament feminitzats, amb llocs de treball d'una enorme responsabilitat i valor social, però amb condicions laborals i retribucions salarials molt precàries, encara que siguin treballs qualificats.

No són només reflexions utòpiques, són possibilitats de present i opcions d'acció política que des del sindicalisme confederal i internacional hem de reivindicar en els propers mesos de manera organitzada, amb voluntat de concertació i amb la força de la mobilització. A la CONC hem d'aprofitar el nostre marc congressual, que encara als seus documents aquestes qüestions, ja que tenim el millor escenari per fer partícips més de 148.000 persones afiliades.

Espanya encara una etapa d'estabilitat amb nous pressupostos

Espanya ensenya també un horitzó positiu després de pactar els pressupostos del 2021 al Congrés amb una majoria progressista i plurinacional, com la que va facilitar la investidura de Pedro Sánchez, aquesta vegada reforçada amb la incorporació de quatre diputats i diputades del PDeCAT. Aquests pressupostos incrementen la despesa en un 19,4 %, un 10,3 % de la qual en despesa social, i destinen a Catalunya 23.819 milions d'euros a més dels que pertoquen dels fons europeus.

És una bona notícia que, a més, significa un període d'estabilitat política amb un govern de coalició progressista que està superant els embats d'una dreta que no para de qüestionar-ne la legitimitat des que es va conformar govern. N'ha estat una mostra la resposta a la llei d'educació: a més de seguir defensant els sectors privats des de la seva tradició ideològica i de la pressió catòlica, l'han portada al carrer per instrumentalitzar-la i per crear polarització, darrere de coartades com la utilització de les llengües a les escoles. Des del sindicat defensarem la immersió lingüística com un model d'èxit educatiu i de cohesió social. És quan es volen radicalitzar els extrems sobre la interpretació dels valors culturals, com l'ús de la llengua, quan es trenquen els grans consensos socials.

El diàleg social, un camí per a les reformes estructurals que necessita el país

Des de l'estabilitat pressupostària el país ha de fer front a reformes estructurals que reforcin la democràcia i els drets socials i laborals. Algunes d'aquestes reformes necessiten el consens dels agents socials i econòmics, però, en tot cas, requereixen un compromís del Govern amb el seu acord de legislatura. Parlem de derogar les reformes laborals en aquells aspectes que van trencar l'equilibri en les relacions de treball, garantir la viabilitat i la suficiència del sistema públic de pensions, reformar el sistema de prestacions contributives i no contributives, reformar el model de contractació laboral i acomiadament reforçant la causalitat, reformar la formació professional per a l'ocupació o endegar la regulació per posar fi al treball dels falsos autònoms. Totes aquestes mesures s'han d'obrir camí amb el concert dels sindicats i les patronals, però amb el compromís d'un govern d'esquerreres que articuli un model que obri els espais democràtics en el treball.

Aquests espais democràtics també han de guanyar terreny en altres aspectes de les relacions socials. Ens referim a la derogació de la "lleï mordassa", la reforma del Codi penal (amb la derogació de l'article 315.3, que atempta contra el dret de vaga), la reforma del delictes de sedició i el reforç de la lluita contra totes les violències masclistes, entre d'altres, que han de construir un dic de contenció contra els embats de la dreta i la ultradreta, que

volen desmuntar l'arquitectura de la democràcia per subordinar la ciutadania als interessos d'unes elits que pretenen seguir acumulant riquesa i poder.

El diàleg social, però, ha de ser reforçat amb la pressió sindical si no volem que els equilibris dins del Govern de coalició o la pressió lobbista de la patronal malbaratin les oportunitats de corregir els desequilibris del món del treball i d'erradicar la precarietat instal·lada al mercat laboral. Estem veient com la política dilatòria de la patronal està dificultant que s'abordi la derogació de la ultraactivitat, la prevalença dels convenis sectorials, la subcontractació o les inaplicacions o desvinculacions de convenis. També hem vist com la negociació amb els sindicats ha forçat l'aprovació dels reials decrets de reglamentació i registre dels plans d'igualtat i d'igualtat retributiva entre dones i homes. És hora d'articular una resposta mobilitzadora de l'actiu sindical per reforçar els nostres plantejaments en el diàleg social i exigir al Govern que compleixi amb la seva agenda del Consell de Ministres per a aquest 2020.

També és important que el diàleg social tingui un paper en la definició dels projectes estratègics que hem de presentar a la UE per garantir les transferències compromeses amb els fons Next Generation, de 140.000 milions d'euros, que han d'impulsar un canvi de model econòmic i productiu a Espanya. El Govern espanyol ha aprovat un decret en què s'articulen els espais de participació i governança, i en què els agents socials tenim un paper de seguiment que no és suficient. Volem ser a la plataforma que anomenen *PERTE*, que és un espai de participació entre les administracions i les empreses privades que definiran els projectes que s'han de presentar. És allà on es juga la partida i hem demanat al president del Govern que els agents socials han de ser-hi.

El diàleg social a Catalunya sembla que només és cosa dels agents socials

A Catalunya la situació està sent més complexa. La situació del Govern de la Generalitat està en deteriorament i al Departament de Treball, a més, s'ha produït una reestructuració després de les diferents crisis que ha provocat la deficient gestió d'aspectes centrals de la lluita contra la crisi sanitària a les residències de gent gran, als serveis socials i als ajuts als autònoms. Recordem que el Departament de Treball és el que coordina el Consell del Diàleg Social.

Aquesta situació ha fet impossible obrir espais reals de concertació, més enllà de l'acord de juliol, que posava les bases per al seu desenvolupament. Una declaració d'intencions que no ha tingut recorregut i que ha vist com un govern de coalició totalment inhabilitat per seguir governant ha prioritzat les baralles electorals entre els socis a la gestió eficaç contra la pandèmia, articulant acords en el marc de la concertació.

Això va donar lloc a una reunió de crisi entre patronals, sindicats i Govern que va tenir una resposta en clau de compromís sobre una suposada proposta que ens faria el Govern, que no ha arribat i que mostra els incompliments sistemàtics amb la concertació així com amb la Llei de participació institucional recentment aprovada pel Parlament.

Davant d'aquesta situació els agents socials ens hem compromès a no ser convidats de pedra en aquesta crisi. El que volem és donar una resposta des de la concertació bipartida.

Hem obert un procés de negociació sobre la renovació de l'AIC que incorporarà, per primer cop, aspectes amb caràcter normatiu. Acords sobre l'articulació de la negociació col·lectiva, la formació o la desconexió digital poden obrir-se camí per la incorporació obligatòria als convenis a Catalunya. També treballem per a un desenvolupament, en els propers mesos, en matèria d'igualtat, teletreball, prevenció de riscos laborals, organització del treball...

Si els acords es concreten, seria un missatge important per als partits, que, en campanya electoral, poden rebre un compromís inequívoc dels agents socials i, sobretot, una reivindicació de la societat civil més representativa, que tenim dret a participar en les polítiques que impacten sobre les empreses i els treballadors i treballadores des de tots els punts de vista davant la pitjor crisi que hem conegut.

Un any complicat per a l'economia i la societat

A causa de l'impacte de la pandèmia aquest 2020 ha vist les pitjors dades als indicadors de l'economia i del mercat laboral. Catalunya preveu una pèrdua del PIB del 12,6 %, la major registrada des que tenim dades. Segons el Banc d'Espanya el 16,8 % de les empreses seran insolvents i el 8 %, inviables. Són dades que tenen un impacte molt greu en les previsions d'increment d'atur.

L'atur el mes de novembre registra un increment interanual del 24,2 %, 94.566 aturats i aturades més que fa un any, la qual cosa deixa una xifra de 484.748 persones aturades. L'atur entre el jovent aquest any ha crescut un 33,3 %, 9.506 joves més sense feina. Les dones representen el 55,2 % del total de persones aturades i han augmentat un 20,8 % en l'últim any.

Es tracta de dades devastadores, a les quals hem de sumar les persones que han estat afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació, que a Catalunya han superat les 700.000 persones, i que a finals de novembre encara resten 196.359 persones en ERTO, el 26 % a l'Estat. A la segona onada les persones afectades s'han incrementat a Catalunya en 50.000. Una protecció que encara segueix vigent i que des del sindicat volem que es faci estructural per fer front a crisis globals o d'empreses particulars sense destruir ocupació. Suspendre els contractes s'ha demostrat econòmicament i socialment més viable que els acomiadaments.

El total de nous contractes registrats a Catalunya el mes de novembre és de 194.247, dels quals el 87 % són de caràcter temporal. En relació amb el mateix mes de l'any 2019, s'han signat 68.248 contractes menys (un 26 % de reducció). En aquest període, la contractació indefinida ha caigut en un 28,8 % i la temporal, en un 25,6 %. Respecte del mes d'octubre, s'han signat 26.192 contractes menys (un 11,9 % de reducció). Aquesta reducció s'ha donat tant en la contractació temporal, que ho ha fet en un 11,3 % i amb 21.466 contractes menys, com en la indefinida, que ha caigut en un 15,8 % i amb 4.726 contractes menys.

La crisi està impactant amb especial cruessa en el col·lectiu de persones joves, sovint contractades en sectors fortament afectats per les mesures de contenció. Els joves de setze a vint-i-nou anys suposen el 18 % de la població catalana, el 15 % de la població ocupada, però el 33,4 % de l'atur registrat. Quan les taxes de temporalitat (44,6 %) i parcialitat (27,1 %) doblen amb escreix la mitjana en la contractació, calen mesures urgents per garantir

qualitat en l'ocupació juvenil. Els joves i les joves estan millor formats, amb gairebé un 50 % que té estudis superiors. Aquest és el principal actiu del qual disposem per fer front a reptes immediats com la digitalització, la degradació climàtica o la desigualtat, i s'ha d'activar en el cor de l'economia, que és el treball. Els plans de reactivació han de tenir una perspectiva generacional que permeti superar la forta desigualtat que s'ha instal·lat entre generacions a Catalunya.

Eleccions autonòmiques a Catalunya

Enmig de la pandèmia i amb els seus efectes en l'economia i el mercat de treball, així com amb l'empitjorament de la situació de vulnerabilitat que viuen milers de catalanes, els partits s'enfronten a unes noves eleccions al Parlament. Unes eleccions que encara estan molt condicionades per la situació política que el procés per la independència de Catalunya ha provocat a les institucions, però també als partits. La situació dels presos segueix il·lustrant una injustícia no corregida encara i que ha de ser abordada pel Govern espanyol en la tramitació de l'indult que té sobre la taula.

A la disputa per l'hegemonia independentista, amb una forta tensió entre ERC i l'espai Puigdemont, al qual se li ha obert un ventall d'escissions que reconfigura l'espai postconvergent, hem d'afegir la situació de crisi que col·loca el pragmatisme econòmic i social com una proposta electoral molt potent per donar resposta a les necessitats principals de la ciutadania.

Les enquestes no resolen l'aritmètica necessària per conformar l'orientació del proper Govern: si serà una reedició independentista o si, en canvi, s'obre camí un acord d'esquerres, sembla que són els supòsits que més sumen per respondre la qüestió.

El sindicat està preparant les seves propostes per presentar-les als partits en campanya i que situarà les persones al centre.

La negociació dels convenis pateix les conseqüències de la crisi, però s'obre camí gràcies a la pressió sindical

La crisi ha comportat dificultats per tancar acords de convenis en negociació des d'anys anteriors i els denunciats a finals del 2019 per negociar el 2020. La situació de paràlisi de l'economia i els dos estats d'alarma han fet molt complicat mantenir vius els processos de negociació.

Dels acords que s'han pogut tancar, cal destacar-ne, entre d'altres:

- El recent preacord del conveni del metall de Barcelona 2020-2021, que afecta 121.000 treballadors i treballadores, i amb increments del 0,8 % lineal per al 2020 i del 2 % sobre taules salarials del 2019 per al 2021, sense aborció ni compensació, i 8 h de lliure disposició. Per al 2021 preveu la creació de comissions de treball sobre plans industrials, manteniment i garantia de l'ocupació, teletreball, desconexió digital i registre de jornada.

- Conveni d'atenció domiciliària de Catalunya 2019-2022, que afecta 6.000 treballadors i treballadores, amb uns increments del 0,5 % i l'1 % per al 2019, de l'1 % per al 2020, del 4 % per al 2021 i del 8 % per al 2022.
- Conveni de formació no reglada de Catalunya 2020-2023, que, ja iniciada la pandèmia, la patronal va voler reobrir abans del seu registre, de manera que es va aconseguir tancar el primer conveni que afecta 50.000 treballadors i treballadores. Aquesta ha estat una conquesta molt lluitada per la Federació d'Educació i el seu sector durant anys.
- També hi ha altres convenis, com el d'empleats i empleades de finques urbanes 2020 (9.800 treballadors i treballadores), el de majoristes d'alimentació de Catalunya 2019-2020 (4.500 treballadors i treballadores), el del comerç del moble de Catalunya (2.100 treballadors i treballadores), el del comerç del metall de Tarragona (1.500 treballadors i treballadores), el d'exhibició cinematogràfica de Barcelona 2019-2020 (1.500 treballadors i treballadores)...

I continuen en negociació, la majoria amb dificultats per arribar a acords, convenis com el d'hostaleria i turisme de Catalunya (250.000 treballadors i treballadores), el del metall de Lleida (9.000 treballadors i treballadores), el del metall de Tarragona (16.000 treballadors i treballadores) i el de la indústria flequera de Barcelona (5.000 treballadors i treballadores), que, a més, tenen la pressió d'estar a punt de finalitzar la ultraactivitat. En el cas del conveni del metall sembla que es pot avançar després de tancar el de Barcelona.

Hi ha altres convenis també en negociació, però que tenen ultraactivitat indefinida, com el del comerç del metall de Barcelona (30.000 treballadors i treballadores), el de supermercats de Catalunya (30.000 treballadors i treballadores), el d'acció social de Catalunya (17.000 treballadors i treballadores), el del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya (15.000 treballadors i treballadores), el del transport de viatgers de Barcelona (5.000 treballadors i treballadores).

Aquests convenis han de trobar solucions els propers mesos, juntament amb els convenis que hem de negociar el 2021 a causa de l'esgotament de la seva vigència a desembre del 2020.

Àmbit	Nre. convenis	Nre. treballadors/es
Estatals	59	419.796
Autonòmics	23	266.613
Barcelona	14	32.294
Girona	9	122.823
Lleida	3	11.600
Tarragona	12	24.316
Totals (%)	120	877.442
Catalunya (%)	61	457.646

De moment, hi ha registrada la denúncia de convenis de l'àmbit estatal com el de la indústria química, grans magatzems, arts gràfiques i empreses d'enginyeria, entre d'altres.

I de l'àmbit de Catalunya o provincial i per ordre de treballadors i treballadores afectats destaquem convenis denunciats com el del comerç de Catalunya per a subsectors sense

conveni, construcció de Girona, fusta de Barcelona, majoristes d'alimentació de Catalunya, bugaderies industrials de Catalunya, hostaleria de Lleida i productes dietètics i preparats alimentaris de Catalunya, entre d'altres.

El passat 27 de novembre vam realitzar la jornada de negociació col·lectiva per establir els criteris i objectius de negociació per al proper any, a més de dedicar una part de la jornada a una sessió informativa de la nova llei del teletreball i de les orientacions per a la negociació col·lectiva, així com l'elaboració d'una guia fruit dels debats i el treball compartit de les organitzacions.

Aquests objectius han de seguir fixant un increment dels salaris per mantenir el poder adquisitiu dels treballadors i treballadores, i reactivar, així, la demanda en l'economia i l'ocupació perduda en la crisi sanitària. També hem d'intervenir en l'organització del treball per fer realitat els plans d'igualtat i els registres salarials. El 14 de gener i el 14 d'abril del 2021 entren en vigor els reials decrets que fan referència als plans d'igualtat i registre i auditoria salarial. Ambdós són una oportunitat per intervenir en la negociació col·lectiva dels plans d'igualtat en l'àmbit de l'empresa i dels convenis col·lectius per millorar les condicions de treball remunerat de les dones i obrir perspectives per identificar i actuar contra la bretxa salarial de gènere. Ambdues normes han incorporat una part important del que ha estat l'experiència i les propostes de CCOO en aquesta matèria. Els registres salarials són obligatoris a totes les empreses, i els plans d'igualtat afecten, a Catalunya, 2.791 empreses de més de 150 persones treballadores (que hauran d'estar negociats i registrats abans de finals del 2021), així com 2.790 empreses que tenen entre 50 i 100 persones treballadores (que hauran d'estar negociats entre el 7 de març del 2021 i el 7 de març del 2022).

També calen millores en la prevenció dels riscos laborals, acords per a la formació que adaptin les competències als nous canvis del model productiu i participació a les decisions de les empreses per garantir la reinversió dels beneficis en l'adaptació dels negocis a la digitalització i el canvi climàtic. Hem de fer de la negociació col·lectiva l'espai principal per a la democratització de l'economia i les empreses amb més i millor participació dels treballadors i treballadores.

Reestructuració del sector financer més enllà de la pandèmia

Els darrers mesos estem veient com el sector financer segueix amb una reestructuració profunda que avança amb un procés de fusions que reconfigura el sector a Europa. Es des d'Europa i el seu Banc Central Europeu que s'incentiva les entitats financeres a sumar els seus actius i a guanyar capital financer en la propera etapa de la globalització econòmica. La digitalització, la concentració de capitals i un període prolongat de tipus d'interès al 0 %, que ha limitat a l'extrem la rendibilitat del sector, ha provocat la trobada d'eficiència així com processos de fusions que fan que el sector visqui un nou procés de reconversió.

Un incentiu que ha trobat aliades en CaixaBank i Bankia, amb la seva fusió, que significa la suma d'actius financers més important del sector a Espanya i una de les més grans d'Europa. Es tracta de la sisena entitat a escala europea per actius i una entitat resultant d'indubtable interès públic, en concentrar per si sola el 52 % del mercat minorista, a més de les seves importants inversions industrials i energètiques de caràcter estratègic.

Un procés que ha estat aprovat recentment per les juntes d'accionistes i que afronta un període d'adequació de les dues estructures que pot significar una pèrdua important de llocs de treball. El sindicat ha deixat palès que la fusió ha de tenir un pla social que garanteixi la gestió responsable de l'afectació de les plantilles, evitant acomiadaments traumàtics en la línia dels acords pactats en els processos de reestructuració de la crisi del 2008, i que permeti donar un servei bàsic de qualitat a la ciutadania, garantint l'accés a un servei essencial com és el financer, evitant bretxes digitals, socials i territorials.

També s'ha produït l'intent de fusió entre el BBVA i el Banc Sabadell, a la qual finalment aquest últim va renunciar per una mala valoració dels seus actius per part del primer. El Banc Sabadell, prèviament a aquest anunci de fusió, amb la lògica de buscar l'eficiència en la revaloració borsària, estava immers en un procés de negociació d'un pla de prejubilacions que afectarà, finalment, 1.800 persones d'arreu de l'Estat.

El Grup Banc Santander es troba també amb un pla de reestructuració en aquestes dates. Les condicions d'aquest pla encara estan per definir. El plantejament inicial de 4.000 persones s'ha reduït a 3.800 persones en aquests moments. A diferència del nivell d'afectació, CCOO exigirà solucions no traumàtiques, tal com es van produir els acords anteriors, el desembre del 2019, amb la sortida de 3.700 persones del grup.

A banda d'aquests acords amb transcendència pública, continuen aplicant-se altres acords similars, garantits per la nostra representació i que permeten transicions justes de l'actiu laboral en circumstàncies similars. És el cas del BBVA, on s'està aplicant un acord per edat d'unes mil persones anuals. Hem de recordar que BBVA va integrar gran part del sistema català de caixes d'estalvis que conformaven UNNIM.

CCOO és, amb diferència, el sindicat majoritari del sector i està abordant un repte estratègic amb un fort impacte en l'ocupació, fet que multiplica els esforços dels nostres companys i companyes per mantenir els nivells d'afiliació, que supera una taxa del 60 % i de representació majoritària (tenim la majoria absoluta). Segur que se'n surten.

El sector del turisme sí que està aturat per la pandèmia

L'hostaleria, la restauració, les operadores de viatges, els transports de viatgers...: es tracta de més del 12 % del PIB de Catalunya, que està patint una crisi sense precedents que s'allarga des del mes de març. Els ERTO han pogut mantenir una part de l'ocupació, però els contractes fixos discontinus i els temporals han vist com la pèrdua de llocs de treball era estructural. Una mesura que finalitza el 31 de gener i que imprescindiblement haurà d'allargar-se. Ja hem dit que és una mesura que ha de quedar de manera estructural en el sistema de protecció del marc normatiu al país.

El sector turístic, fins a la pandèmia, ha estat un sector en creixement continu, al marge de la crisi global del 2008, període que va continuar amb índexs de creixement molt sòlids. Catalunya ha estat un destí de turisme de masses: 2 milions de visitants de mitjana mensual, dels quals 1,8 milions eren estrangers, amb una despesa directa de 21.400 milions d'euros, que s'injectaven a l'economia catalana. Els efectes de la paràlisi de la pandèmia es manifesten a grans magnituds.

Especialment intensiu en mà d'obra, el turisme és, en aquest aspecte, el sector més important amb diferència en termes comparatius, amb una taxa de mà d'obra del 28 %, que fa que les variacions de la seva activitat tinguin un fort impacte en termes de destrucció d'ocupació. L'abril del 2019, 523.000 persones treballaven al turisme i s'estima que per cada tres llocs de treball directes al sector se'n crea un d'indirecte, sense tenir en compte l'efecte que la seva demanda té en l'activitat comercial.

El pes territorial del turisme a Catalunya no és uniforme. La ciutat de Barcelona és un pol turístic de primer ordre, també anomenat *turisme MICE*, però, tot i tenir un pes important, és proporcionalment menor al que l'activitat té a Girona o a Tarragona. Hi ha dades descriptives d'aquesta realitat: el 43 % de la demografia a Girona és visitant, i a Tarragona, el 31 %. S'hauran d'afrontar de manera particular els efectes que tingui la caiguda d'activitat turística a aquests territoris i respondre als reptes socials i econòmics.

Les federacions de Serveis i de Serveis a la Ciutadania han elaborat una proposta per projectar una recuperació dels sectors afectats, orientant l'activitat a un model diferent que no es basi en el turisme intensiu i de baix cost, que genera precarietat laboral i una dependència econòmica d'un model estacional que s'ha mostrat molt vulnerable a crisis globals com la pandèmia. Hem d'apostar per un model diferent, de proximitat, cultural i de valor afegit, que generi estabilitat en l'ocupació i condicions salarials dignes. NO tornarem a tenir un nivell de turistes com els anys anteriors en molt de temps i el sector ha de reinventar-se per oferir una proposta alternativa que creï nous llocs de treballs. Les administracions han de garantir els processos de transició que, des de la formació i la protecció social, adaptin les competències dels treballadors i treballadores per a altres sectors d'activitat.

Proposta d'un tren de rodalies per a Lleida

Des del Sector Ferroviari, amb la col·laboració de la Secretaria de Política Sectorial i Sostenibilitat, es va elaborar un informe sobre la manca d'inversions del sector ferroviari a Catalunya, en què destacava les mancances en el sistema de rodalies, tant a l'àrea metropolitana com a les altres tres províncies catalanes.

Des de Lleida es va iniciar un treball que desenvolupava una proposta de rodalies a les terres de Lleida i que es va promoure entre les institucions lleidatanes, la qual cosa va fer de la proposta de CCOO la proposta de tothom a Lleida. Aquesta segueix avançant i aspira a obrir-se camí al Pla d'infraestructures ferroviàries pressupostat per al 2021. La Unió Intercomarcal de les Terres de Lleida ha tingut contactes amb responsables d'aquest pla, que han considerat les propostes del sindicat per a les futures inversions.

És un treball molt important per millorar els nivells d'igualtat i la cohesió social de Lleida, ja que garanteix un servei de transport públic que facilita la mobilitat i el desenvolupament econòmic i d'ocupació del territori.

Haurem de portar aquesta iniciativa al conjunt del territori per fer realitat el títol d'aquell informe: ["Rodalies de Catalunya, un tren per a la classe treballadora"](#).

El sindicat proposa i es mobilitza

El sindicat té clar que no pot abandonar els carrers ni la mobilització per avançar en la millora de les condicions de vida de la gent. En aquests mesos ens hem mobilitzat a empreses i sectors, defensant l'ocupació davant tancaments i reestructuracions, millores de la contractació i condicions laborals, i millora als sectors públics. Les mobilitzacions a TE Connectivity, Faurecia, Eurest, Correos o al sector d'ambulàncies, o les de les netejadores dels centres de salut de Girona i dels treballadors i treballadores de l'Administració general de l'Estat, de l'educació en la defensa d'una escola segura i presencial i de la sanitat privada són alguns exemples d'un sindicat amb els peus al carrer.

La lluita contra les violències masclistes, una prioritat del sindicat

Aquest any el sindicat ha treballat en l'àmbit institucional (a l'Institut Català de les Dones i al Consell de Relacions Laborals per a la millora dels protocols contra les violències envers les dones), a les empreses (en un munt de convenis col·lectius amb acords de protocols d'assetjament a les dones), en la formació sindical (capacitant l'actiu sindical) i als carrers (mobilitzant-nos contra tots els assassinats de dones comesos pel masclisme en mans d'homes assassins).

Mitjançant aquesta tasca continuem sensibilitzant els treballadors i treballadores i la resta de la societat, una sensibilització que encara és molt lluny d'arribar a nivells que erradiquin el flagell de les violències contra les dones.

En el marc del Dia Internacional contra les Violències Masclistes, el sindicat ha engegat una nova iniciativa per seguir ampliant la seva xarxa de protecció a les dones que pateixen violència masclista. El projecte de les portes violetes posa a disposició 21 locals del sindicat arreu de Catalunya i 150 persones que han rebut formació bàsica i que seran el punt d'arribada per a dones que escapen dels autors de la violència masclista. En el projecte "Porta violeta. Locals segurs" de CCOO podrem orientar, acompanyar, informar i assessorar, i ser agents actius en la superació del seu malson. Les informarem i les derivarem als nostres serveis sindicals, com el SIAD laboral o el projecte "Dones mentores". Aquest projecte permet fer treball en xarxa amb els recursos i els serveis especialitzats d'atenció a les dones de tot el territori, les podrem posar en contacte amb els sistemes de protecció de les administracions públiques, els cossos de seguretat o els recursos, els serveis i les entitats de dones especialitzades en suport de les dones en situació de vulnerabilitat.

Aquestes 150 persones seran un punt d'acollida per a dones maltractades que escapen del seu maltractador i les podrem orientar, acompanyar i informar per ajudar-les a sortir del seu malson. Les posarem en contacte amb els sistemes de protecció de les administracions públiques i les informarem dels serveis del sindicat, com el SIAD o el projecte "Dones mentores".

Hem d'avançar en tots els àmbits socials contra les violències masclistes. El sindicat no renunciarà a actuar en cap d'ells i ho farà des de la prevenció, la protecció i la reinserció, des de tots els aspectes de la vida, amb l'objectiu de posar fi a la pitjor conseqüència d'una societat patriarcal. La lluita per la igualtat entre dones i homes també ocuparà un paper central del debat congressual per assumir nous reptes en el proper mandat sindical.

La Comissió Executiva ha nomenat un nou responsable de l'àmbit LGTBI

Després de la jubilació de María José Gómez Álvarez, responsable de l'àmbit LGTBI al llarg d'aquest mandat, hem anat adoptant solucions parcials per garantir-ne la substitució. Finalment el company Félix Muruzábal n'assumeix la responsabilitat, de manera que es garanteix, així, la viabilitat d'una aposta clara del sindicat pels drets de les persones LGTBI.

La Federació de Construcció i Serveis ha constituït el sector de les treballadores de la llar

L'estratègia del sindicat davant la lluita contra la precarietat i per la igualtat ha tingut una fita molt important en el treball que la CONC, el CITE i la Federació de Construcció i Serveis de Catalunya estem duent a terme des del començament del mandat. Ens referim a la tasca de coordinació i aliances amb associacions, l'assessorament i la formació a centenars de dones treballadores de la llar, i l'articulació sindical de la coordinació sindical del sector per seguir construint un marc de drets laborals i de protecció social per a milers de treballadores que avui en pateixen les mancances. La ratificació del Conveni 189 de l'OIT per part del Govern d'Espanya i la consegüent adequació legal del seu marc de relacions laborals i el règim general de la Seguretat Social, impulsant la negociació col·lectiva que doni drets i dignitat a un treball essencial, són els objectius que, conjuntament amb les afiliades organitzades al seu sector, el sindicat ha d'assolir els propers mesos. Una decisió per ser celebrada i reconeguda pel conjunt de l'organització.

Una tardor amb diferents actes importants al sindicat

Del setembre ençà hem fet molts actes que hem hagut d'adaptar a les restriccions de la presencialitat, de manera que hem incorporat les trobades telemàtiques al nostre dia a dia. Per a CCOO és important no deixar de reflexionar, construir pensament, tenir capacitat d'anàlisi de context, connectar amb la nostra història i, sobretot, traduir pensament en acció.

Per això, els actes han protagonitzat també aquests mesos d'activitat sindical: l'Escola de Dones, l'Escola Àngel Rozas d'Acció Jove, la Jornada Internacional "La funció dels CEE en les polítiques europees de futur", sobre els comitès d'empresa europeus (CEE), la Jornada amb la Confederació sobre els ODS o el dia de l'aniversari de la Fundació Cipriano García.

Volem agrair als organitzadors i organitzadores d'aquests actes el fet d'haver superat les dificultats afegides que les condicions tècniques oferien, i a totes les persones ponents, el fet d'haver-nos acompanyat.

La solidaritat es consolida amb la vuitena campanya “Cap infant sense joguina”, de la XAS

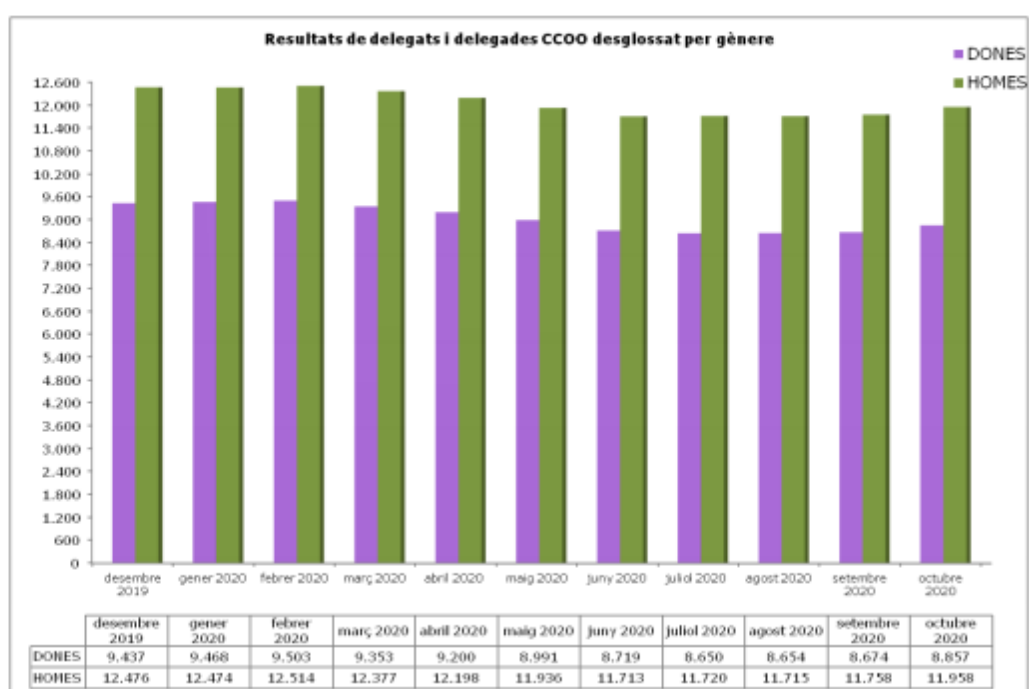
La Xarxa Acció Solidària (XAS) de CCOO de Catalunya ha iniciat la vuitena campanya de recollida de joguines. La campanya durarà del 16 de novembre fins al 18 de desembre del 2020, amb el lema “Cap infant sense joguina”. Com cada any, les joguines seran donades a nens i nenes i famílies en risc d'exclusió social en col·laboració amb entitats i serveis socials. Aquesta campanya té una importància especial a causa de la situació econòmica i social provocada per la pandèmia de la COVID-19.

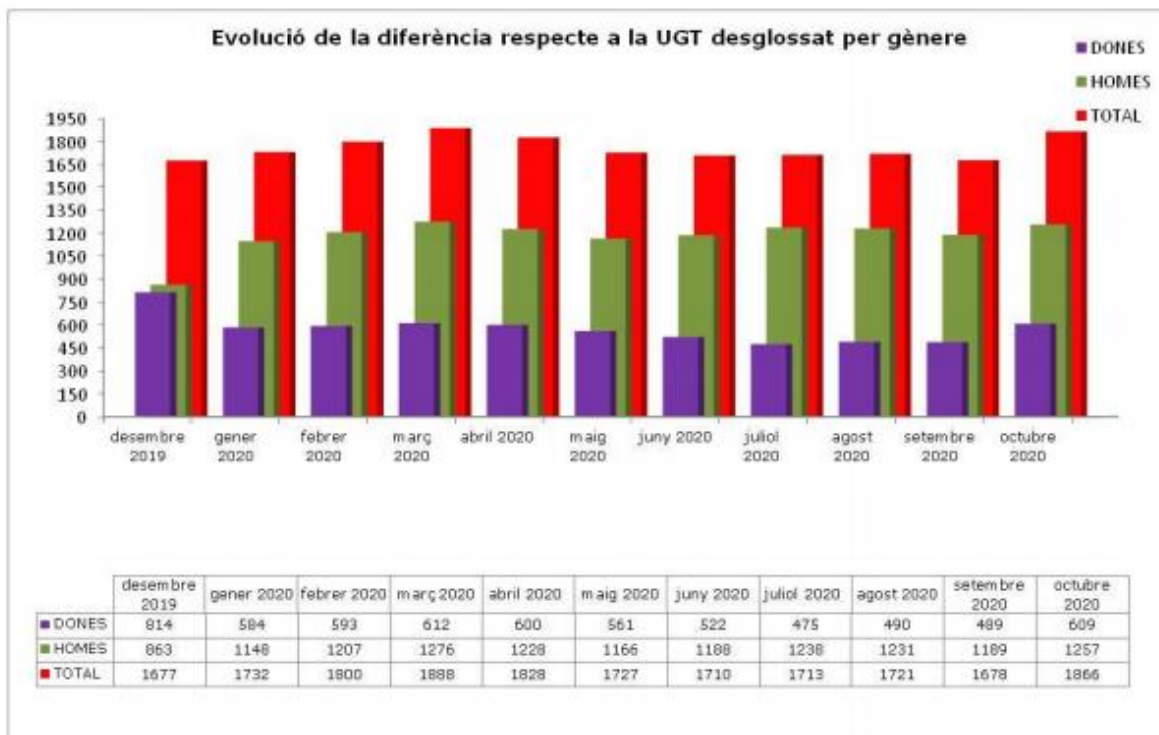
El sindicat segueix reforçant la seva representativitat

El treball que l'organització està fent en tots els fronts de la nostra acció sindical es tradueix en uns bons resultats a les eleccions sindicals i en termes d'afiliació. És gràcies a l'esforç de milers de persones que conformen la primera organització sindical del país. Darrere de cada afiliat o afiliada o del vot de cada treballador o treballadora als processos electorals hi ha un company o companya sindicalista que crea les condicions perquè això pugui produir-se. Una acció col·lectiva i solidària que fa que la nostra funció, la funció sindical, sigui motiu d'orgull i dignitat per a tants milers de persones que dipositen la seva confiança en CCOO.

Aquest any el treball electoral ha tingut la dificultat afegida de la COVID-19. Planificar i replanificar el treball electoral ha estat una tasca molt complexa i dura per a l'organització, però haver estat a peu d'obra ens ha obert nous espais per organitzar. El resultat de tot plegat és un increment important de la nostra representativitat, que arriba al 41,33 % i supera, així, la de l'anterior procés de concentració electoral, amb un diferencial amb la segona força sindical de 1.886 delegats i delegades.

Dades evolució resultats còmput dinàmic EESS des de desembre 2019

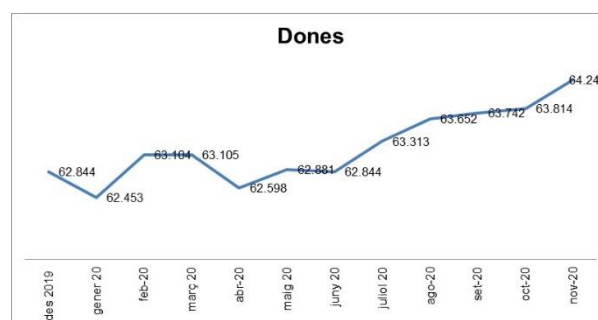
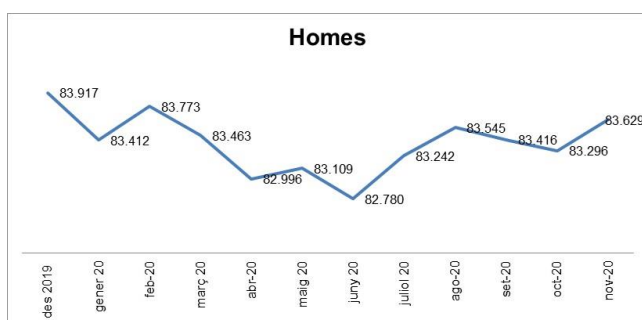

L'any vinent seguirem tenint les dificultats de la pandèmia i necessitarem repassar tot el que ha quedat sense renovar-se i seguir treballant els nous espais per organitzar que ofereixen les noves eines de contacte amb els treballadors i treballadores. L'atenció sindical als locals i la intervenció en els expedients de regulació com a sindicat majoritari són oportunitats per solucionar problemes i organitzar persones a les empreses.

L'afiliació també ha tingut un creixement considerable tenint en compte que l'activitat econòmica ha estat majoritàriament aturada durant mesos. Les polítiques de proximitat en el contacte amb la gent i la millora de les eines d'informació i comunicació han millorat la percepció de la societat del sindicat, com també la utilitat del diàleg social com a mecanisme de protecció de centenars de milers de persones. Aquesta tasca del conjunt de l'organització ha permès seguir creixent de manera neta en afiliació fins a arribar a les 148.000 persones el mes de novembre.

	des-19	gener 20	feb-20	març 20	abr-20	maig 20	juny 20	juliol 20	ago-20	set-20	oct-20	nov-20
Dones	62.844	62.453 ↓	63.104 ↑	63.105 ↑	62.598 ↓	62.881 ↑	62.844 ↓	63.313 ↑	63.652 ↑	63.742 ↑	63.814 ↑	64.249 ↑
Homes	83.917	83.412 ↓	83.773 ↑	83.463 ↓	82.996 ↓	83.109 ↑	82.780 ↓	83.242 ↑	83.545 ↑	83.416 ↓	83.296 ↓	83.629 ↑
No binari	11	12 ↑	13 ↑	13 =	14 ↑	17 ↑	16 ↓	17 ↑	17 =	19 ↑	17 ↓	18 ↑
TOTAL	146.772	145.877	146.890	146.581	145.608	146.007	145.640	146.572	147.214	147.177	147.127	147.896

Pel que fa a les quotes d'afiliació, aquest any l'increment de la quota és de 50 cèntims, però s'acompanya amb un canvi de tarifes d'assessorament jurídic, amb el qual es millora l'accés a la gratuïtat de les persones afiliades, en la línia del que ja vam fer aquest 2020 en termes de millora de les tarifes d'assessorament sindical.

Dotar de millors instruments d'intervenció, com l'assessorament, és una política que ens ha de servir per sumar més persones al projecte de CCOO.

En clau interna

Serveis jurídics

Els serveis jurídics necessiten reforçar el seu model organitzatiu i els seus recursos tècnics per donar resposta a les necessitats del sindicat. El passat dia 9 de desembre vam presentar un nou model organitzatiu del Gabinet Tècnic Jurídic, que canvia estructures de coordinació, reforça equips de gestió, simplifica processos i aposta per la immersió de la digitalització. Un primer pas que adapta el nostre gabinet als acords confederals sobre el model de finançament dels serveis jurídics.

També estem treballant en una segona fase que ha de permetre desenvolupar les tasques i els processos fent-los compatibles amb les millores tecnològiques, per donar resposta a la petició anual dels auditors en matèria de comptabilitat analítica del servei i per millorar la gestió del circulant i les existències comptables que tensen la tresoreria. Aquest projecte, en segona fase, comptarà amb assessorament extern i amb un procés de participació dels professionals del Gabinet Tècnic Jurídic.

En marxa el Departament de Compres confederal

A partir del mes de gener les polítiques de compres del sindicat canvien amb l'aprovació d'un nou Departament de Compres.

Del pressupost de despeses del sindicat, més de set milions es dediquen a la política de compra de productes i serveis (lloguers de locals, manteniment, subministrament d'energia, aigua, reformes, comunicació, reproducció gràfica, etc.).

És una partida molt important de les nostres despeses que té marge de millora, si desenvolupem una política comuna en la contractació de proveïdors. Objectius de reducció de despesa, però també per garantir les condicions socials, laborals i sindicals de les empreses a les quals contractem els seus serveis.

En aquesta línia s'establirà un protocol per homologar proveïdors, un comitè de compres per decidir la contractació en processos de licitació i criteris per actuar de manera centralitzada. Es tracta d'un nou projecte de millora de l'eficiència en els processos de gestió del sindicat que segueix reformulant alguns dels seus instruments per continuar practicant la cultura de la millora contínua.

Hem modificat el calendari congressual ja iniciat

De manera extraordinària i amb la voluntat d'oferir la màxima flexibilitat per desenvolupar el procés congressual enmig de les incerteses que provoca la pandèmia, al Consell Confederal vam decidir modificar el calendari congressual. S'amplia el primer nivell, on tothom entenem que podem trobar més dificultats atès el nombre de persones que hi participen (en el cas de Catalunya, hi ha 147.000 persones convocades). De tots és sabut que la participació no arriba ni de bon tros a aquestes xifres, però sí que és cert que alguns milers de persones participen en aquest primer nivell.

Al nostre procés, el primer nivell disposa d'una aplicació telemàtica per garantir la màxima participació i aspirar a créixer en el nombre de persones que ho facin. També apostem per la deliberació col·lectiva de manera presencial i amb la màxima flexibilitat. Farem 722 assemblees telemàtiques directes, 100 més de transversals i 100 trobades presencials a tot el territori.

El 9 de desembre s'ha iniciat el procés que culminarà els dies 21, 22 i 23 de maig. És obligació de la direcció del sindicat, d'aquest Consell Nacional, incentivar al màxim la participació dels afiliats i afiliades, construint la proposta del sindicat dels propers anys, en un moment excepcional com el que afrontem, entre el màxim nombre de gent possible. La intel·ligència col·lectiva de CCOO és un dels principals valors que té la societat catalana: fem-ne un instrument per transformar la realitat que ens envolta, construïm nous drets i conquerim la igualtat en una societat més justa per a la classe treballadora.

Les medalles President Macià premien dos referents sindicals de la CONC

No volem acabar aquest informe sense felicitar i reconèixer el compromís i la tasca sindical de tota una vida a dues persones referents de CCOO de Catalunya: Alfonsa Santiesteban, responsable de la comarca de l'Anoia i militant infatigable per la defensa de la classe treballadora, i Jordi Presas, persona imprescindible per entendre CCOO de les Comarques Gironines. Presas va ser-ne el secretari general i sempre ha fet una defensa aferrissada del sindicalisme de classe i nacional. Ell és un dels responsables que CCOO de Catalunya hagi estat el primer sindicat de Catalunya, malgrat els diferents intents de potenciar un sindicalisme nacionalista per part d'alguns actors del país. Tots dos han estat guardonats amb la Medalla al Treball President Macià de la Generalitat de Catalunya. Tot el nostre reconeixement i una sincera felicitació de totes les persones que formem, amb Santiesteban i Presas, la Comissió Obrera Nacional de Catalunya.